

Bodembedekking in de tuin

Een onderhoudsarme tuin is populairder dan ooit. We genieten graag van een mooie tuin, zonder er te veel tijd aan te moeten spenderen. Een bodembedekker kan daarbij helpen. Het gebruik ervan in je tuin is makkelijker dan je zou denken. In dit artikel vind je alle voordelen van bodembedekkers, waar je ze kan gebruiken en een overzicht van de verschillende soorten.

Schors als bodembedekker.

Voordelen van bodembedekkers

Gedaan met schoppen tegen onkruid, want dankzij een bodembedekker zullen onkruidzaden die in de bodem zitten, niet meer kiemen. Let wel op inwaaiend onkruid van planten, bomen of struiken. Wanneer dit via de wind in je bodembedekker terecht komt, kan het alsnog kiemen. Deze kleine kiemplantjes wortelen niet zo diep, zijn niet hardnekkig en kan je makkelijk handmatig verwijderen.

Een bodembedekker heeft nog andere voordelen. Zo houdt het het vocht langer in de bodem. De zon komt niet meer rechtstreeks in contact met de grond en de bodem zal niet meer verhard en korsten vormen. Perfect wanneer een hittegolf de kop opsteekt! Sommige bodembedekkers zullen ook de grond verbeteren. Als ze afbreken of composteren, verrijken ze de bodem met organische stof waardoor de bodemstructuur verbeterd wordt.

Heb je veel onkruid, leg dan bodembedekkers tussen je planten zodat je niet meer moet schoppen.

Heb je veel last van slakken of ander klein ongedierte? Deze verstoppelen zich meestal in de bodem, op donkere plaatsen. Leg je een dikke laag bodembedekker, dan zal het ongedierte er niet zo makkelijk doorheen komen en laten ze je planten met rust. Schors is niet zo'n goed idee bij een slakkenplaag: onder de schors is het lekker vochtig en daar houden slakken net van.

Manieren om de bodem te bedekken

Je kan de bodem bedekken met verschillende soorten materialen. Er zijn materialen die niet vergaan zoals lavakorrels, grind of leisteen. Vervolgens zijn er materialen die langzaam vertieren zoals schors of cacaooppelen. Compost of bladeren vertieren dan weer sneller. Ten slotte bestaan er ook groenbemesters die je zaait en nadien op de bodem legt of ondermengt.

Lavasteen

Lavasteen is van nature rijk aan sporenelementen en zorgt bijgevolg voor een zeer vruchtbare grond. Lavakorrels zijn bruin of rood-bruin van kleur. Omdat het zware steentjes zijn, zullen ze niet wegwaaien bij veel wind en is het onderhoudsarm. Ze vergaan niet, waardoor je ze niet jaarlijks moet aanvullen. Ook hebben de lavastenen een hoekige vorm, waardoor dieren niet geneigd zijn om hun behoefte te doen in je tuin.

Leuk meegenomen! Je houdt ook op een natuurlijke manier slakken op afstand. Slakken hebben een week lichaam en houden niet van de scherpe steentjes.

Grind

Net als lavasteen is grind een zware bodembedekker die niet wegwaait. Je vindt grind in verschillende kleuren: zowel lichte kleuren tot rood, bruin, grijs en zelfs zwart. Grind vergaat niet. Behalve een mooi esthetisch aspect en het onderdrukken van onkruid, heeft het geen andere specifieke voordelen voor je tuin. In tegenstelling tot lavakorrels is grind niet scherp genoeg om bijvoorbeeld slakken tegen te houden.

Schors

Schors is een natuurlijke bodembedekker die na enkele jaren vergaat. De meeste schors die bij ons te koop is, komt uit Frankrijk of Portugal. *Pinus sylvestris* is een bruine schors met een levensduur tussen de 4 en 6 jaar, die ontgonnen wordt in België, Noord- en Midden-Frankrijk, terwijl *Pinus maritima* uit Zuid-Frankrijk en Portugal komt. Deze laatste heeft een levensduur tussen de 5 en 8 jaar en is rood-bruin van kleur.

Schors heeft een licht verzurende werking op de bodem (pH 6), waardoor een jaarlijkse kalkbeurt noodzakelijk is om de pH op peil te houden. Schors verbetert de bodemstructuur wanneer het afgebroken wordt.

Cacaodoppen

Bij de productie van chocolade wordt er cacao gebruikt. Een restproduct van deze cacao zijn de cacaodoppen. Dit zijn harde, bruine schalen die heel decoratief zijn. Ze ruiken sterk naar chocolade en bevatten (net als chocolade) theobromine, een stofje waar honden ziek van kunnen worden als ze het opeten. Let dus op met het gebruik van cacaodoppen in de moestuin indien je een hond als huisdier hebt.

Compost

Composteren is een natuurlijk proces waarbij organisch materiaal wordt afgebroken tot een heel fijn en natuurlijk product. Het verbetert de bodemstructuur en stimuleert het bodemleven. Je zal wellicht al gezien hebben dat verse compost bomvol regenwormen en andere insecten zit.

Compost bevat veel voeding voor je planten en beschermt de bodem tegen overvloedige neerslag, extreme temperaturen en wind. Een laag van 5 centimeter is heel voedzaam voor je bodem. Wil je ook onkruid onderdrukken, dan kan je het best een dikkere laag van 10-15 centimeter gebruiken.

Mulch

Om de bodem te bedekken kan je ook andere natuurlijke materialen gebruiken. Dit wordt 'mulchen' genoemd. Leg grasmaaisel, compost, bladeren, ... gewoon tussen je planten! Omdat bladeren heel licht zijn, worden ze snel opgepikt en verspreid door de wind. Zelf gebruik ik alleen gecomposteerde bladeren in de tuin. Door het composteringsproces gaan ze al verteren en worden ze zwaarder. Gebruik geen bladeren van eik, beuk of plataan. Deze verteren niet goed, blijven te lang op de bodem liggen en kunnen de grond verzuren.

Ook bladeren kan je tussen planten gebruiken als bodembedekker. Gooi ze zeker niet weg!

Groenbemesters

Phacelia, koolzaad, klaver, mosterd, ... zijn allemaal gewassen die tot september gezaaid kunnen worden op een kale plaats in de tuin en als groenbemester kunnen dienen. De bodem is nog

warm, de zaden zullen vlot kiemen en de planten zullen rustig groeien tot de eerste vorst.

Van zodra de temperatuur onder het vriespunt gaat, zullen de bovengrondse delen afsterven en valt de groenbemester plat op de grond. Je kan hem zo laten liggen of onderwerken zodat de groenbemester zachtjes verteert en zijn voeding afgeeft.

Bodembedekkende planten

De grond tussen je planten kan je ook bedekken met... meer planten! Er bestaan namelijk bodembedekkers die de grond goed dichtgroeien, waardoor ook zij onkruid onderdrukken. Denk aan maagdenpalm, goudaardbei, schaduwkruid of ooievaarsbek.

Sommige bodembedekkende planten moet je wel onder controle houden, anders groeien ze alle richtingen uit en verdrukken ze de vaste planten in je tuin.

Maagdenpalm is een mooie, dichte bodembedekker die ook prachtige bloemen geeft.

Waar bodembedekkers gebruiken?

Bodembedekkers kan je zowel in de moestuin, in de siertuin, als voor paden gebruiken. Experimenteer gerust met verschillende soorten in je tuin. Zelf gebruik ik in de moestuin bodembedekkers die vergaan zoals schors, groenbemesters of compost, want deze verbeteren ook de bodem. In de siertuin gebruik ik bodembedekkers die niet vergaan zoals lavakorrels.

Sofie Maes

'Afs tuinhierder geniet ik van mijn tuin,
zeker wanneer de buren
er vol bewondering naar kijken.'

Het leven in een mierenhoop

Piep piep tuinhiërders,

Het word alsmaar warmer en warmer en onder de grond begint er van alles te borrelen. We gaan deze maand dan ook enkele van deze bodemwezens onder de loep nemen.

Mieren wonen in **kolonies** met een koningin als centrale figuur. Een kolonie kan wel uit meer dan 100 000 mieren bestaan! Dat is meer dan er mensen in jouw dorp wonen. Maar net zoals wij, staan zij 's morgens op om te werken, te leren en te spelen. Elke mier heeft zo zijn laak.

De koningin legt eitjes en zorgt dat er meer en meer mieren in de kolonie komen. Ze is veel groter dan de andere mieren. Zij kan, als ze jong is, ook vliegen, maar bijt haar vleugels af als ze start met het maken van een nest.

Dan heb je de **verzorgers** van de larven. Zij vervangen de pampers en geven de papflessen aan de minimieren.

Dan heb je de **soldaten**. Zij zijn stiekem een beetje verliefd op de koningin. Daarom graven zij de ondergrondse gangen zodat de koningin in een mooi kasteel kan wonen. Daarnaast verdedigen zij hun nest tegen indringers, zodat er geen schalkse draak de koningin komt opeten.

Al die duizenden mieren moeten ook eten. Daar zorgen de **boeren** voor. Zij gaan op zoek buiten het nest naar eten. Sommige nemen bladluizen mee in het nest, waar ze ze op de wortels van een boom plaatsen. Zo kunnen ze de honingdauw, een zoet sapje dat de bladluizen maken, opzuigen in hun nest. Een beetje als een glas fruitsap drinken vanuit je luie zetel!

Met zoveel mieren en al die taken, moet een mier toch kunnen babbelen zodat iedereen weet wat hij moet doen?

Dat klopt! Maar babbelen zoals wij doen ze niet. Ze communiceren door geur. Laten ze dan scheetjes? Nee, zo zal een verkenners een geurspoor achterlaten -een beetje zoals broodkruimels- dat de andere mieren kunnen volgen. Zo lopen ze ook niet verloren!

En hoe wordt er bepaald of een mier boer of soldaat wordt?

Dat kiezen de verzorgers. Door hen ander eten te geven, krijgt de mier een ander uiterlijk. Stel je voor dat jij krom groeit als je te veel bananen zou eten!

Wist je dat mieren familie zijn van de wesp?

Dat kan je zien aan het lijf. Zo hebben ze ook een wespentaille zoals de wesp. Ze kunnen ook steken met een gifangel. Hierbij spuiten ze mierenzuur in hun prooi.

Voor het verzamelen van eten gebruiken mieren hun superkracht. Zo kan een mier het gewicht van 10 mieren opheffen! Stel je voor dat jij 10 kinderen zou kunnen optillen. Zo halen ze grote prooi naar hun nest zoals spinnen, vlinders of ander lekkers.

Sommige planten maken ook lekkere zoete sappen aan om mieren aan te trekken. Dit doen ze niet zo maar! De mieren beschermen deze planten. Zo eten ze de rupsen of andere bladevende insecten op. Zo blijft de plant gezond en de mieren eten er lustig op los.

De oude mieren die nemen een andere taak op zich. Dit zijn de **verkenners**. Zij kennen het terrein al goed en hebben veel ervaring. Zij zoeken naar nieuwe prooi rondom het nest.

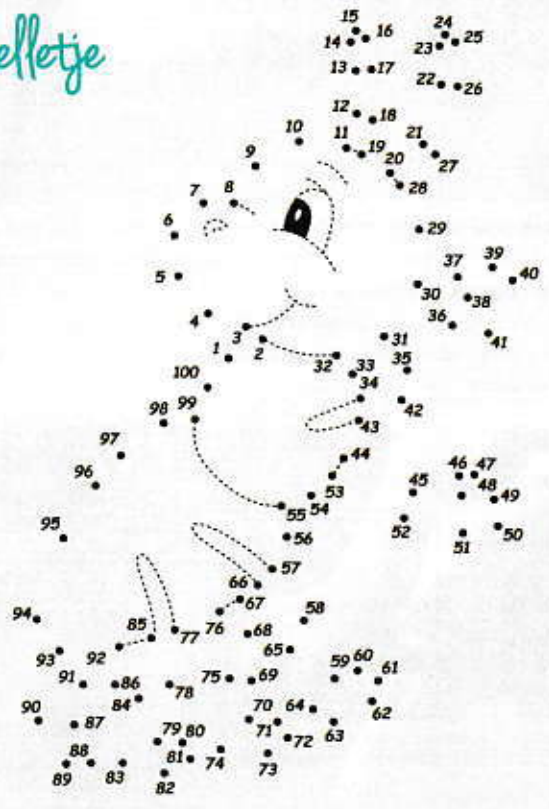

De boeren of voedselverzamelaars komen dan helpen als er iets gevonden wordt.

Er zijn ook mannetjesmieren, die hebben vleugels. Die maakt de koningin op het juiste moment aan. Die mannetjes vliegen dan uit op zoek naar een jonge koningin uit een ander nest. Die start dan een nieuw nest.

Tot slot heb je ook slavenhalers! Echte bandieten! Zij stelen mieren uit andere nesten die ze dan de vuile klusjes in hun nest laten doen. Zo kunnen de kinderen van de koningin lekker luieren met hun honingdauw!

Spelletje

Tot volgende maand, tuinhierdertjes!
Daan Van de Vijver